

W GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny

Nr. 223

Częstochowa, piątek 9 listopada 1945 r.

Rok I.

Prasa angielska o mowie Mołotowa

Święto Państwa Radzieckiego

Depesze gratulacyjne Rządu Polskiego

WARSZAWA. (PAP). — Z okazji rocznicy Rewolucji Październikowej zostały wysłane następujące depesze:

Do Pana M. Kalinina

Przewodn. Rady Najwyższej Z. S. R. R. w Moskwie.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej mam zaszczyt złożyć Panu i Radzie Najwyższej ZSRR i zaprzyjaźnionemu Państwu Radzieckiemu najgorętsze życzenia z okazji Wielkiej Rewolucji Październikowej. Naród Polski z niezmierną radością przyjął wiadomość o zwycięstwie w tym dniu z wszystkimi narodami Wielkiego Związku Radzieckiego, życząc im najpomyślniejszego dobrobytu i rozwoju. Szczególnie radosnym jest dla nas fakt, że zaprzyjaźniony z nami potężny naród radziecki święci dziś swą Wielką Rocznicę w warunkach pokoju po najwspanialszym zwycięstwie nad złą i groźną dla całej ludzkości siłą barbarzyństwa faszystowskiego. Nie zapomniemy o tym nigdy, że zwycięstwo temu i Polska zawdzięcza swą wolność i swe odrodzenie. — Dzięki temu zwycięstwu lud polski nie tylko uwolnił się z najstraszliwszego hitlerowskiego jarzma, ale w oparciu o przyjaźń i pomoc sąsiedzka ZSRR podjął historyczne zadanie odbudowy naszego państwa na podstawie pełnej niezależności i rzeczywistej demokracji.

To też najszczerzym wyrazem wdzięczności za pomoc w wyzwoleniu naszej ojczyzny i w jej odbudowie naród polski składa dziś w radosnym dniu wielkiego święta ZSRR serdeczne życzenia, aby zwycięstwo nadal i krzepła siła i potęga ZSRR, aby jeszcze szybciej i wspierając kwitł dobrobyt, twórczość i kultura wielkiego narodu i państwa radzieckiego, z którym Polska pragnie żyć w wieczystej przyjaźni i razem z którym pragnie stać na straży pokoju i wolności wszystkich narodów świata.

Podpisano:

Prezydent

Krajowej Rady Narodowej
Bolesław Bierut

*

Generalissimus Stalin

Przewodn. Rady Kom. Ludowych ZSRR.
Moskwa.

Z szczególną radością kieruje w dniu dzisiejszym życzenia moje dla Pana, Panie Generalissimie i dla całego Narodu Radzieckiego z okazji 28-rocznicy Wielkiej Październikowej Socjalistycznej Rewolucji.

Jestem szczęśliwy mogąc zapewnić Pana o serdecznych uczuciach całego narodu polskiego dla zwycięskiego Wodza w tej najstraszliwszej z wojen przeciw najpodlejszemu z wrogów — hitlerowskiemu faszyzmowi.

Armia Czerwona pod Pana naczelnym dowództwem bijąc bandy hitlerowskie uchroniła nie tylko wolność narodu radzieckiego, ale w swoim zwycięskim marszu wywodziła z hitlerowskiej niewoli naród polski.

Pragnę również podkreślić niezwykle do niosłości dla nas fakt, że głównie dzięki wielkiemu poparciu Pana, Panie Generalissimie i Jego najbliższego współpracownika Pana Komisarza Mołotowa, Polska odzyskała swoje dawne ziemie zachodnie po Odre i Nise.

Proszę także przyjąć moje zapewnienia, że wraz z narodem radzieckim naród polski żyje i pracuje z myślą o pokoju, mogącym zabić ciężkie rany, zadane im w

czasie wojny i spogląda na Pana jako na tego, który zwyciężywszy w wojnie zapewni również pokój. Jestem głęboko przekonany, że współpraca i przyjaźń naszych narodów będzie się nadal rozwijać dla wspólnego dobra i dla dobra wszystkich miłujących pokój narodów.

Premier Tymczasowego Rządu

Jedności Narodowej

Osóbka - Morawski.

*

LONDYN (PAP). — Prasa angielska poświęca wiele miejsca przemówieniu Komisarza Mołotowa.

„Daily Telegraph” pisze, że ogólny sens przemówienia Mołotowa wzbudza nadzieje poprawy stosunków międzynarodowych. — Mołotow zdaje sobie bowiem sprawę, że bezpieczeństwo świata zależy od współpracy sojuszników. W kwestii bomby atomowej pismo podziela zdanie Mołotowa, że zachowanie tajemnicy bomby atomowej nie jest skuteczną drogą do utrwalenia pokoju. Naród, który posiada wielu wybitnych uczonych i inżynierów oraz surowce przemysłowe, z pewnością może osiągnąć duże wyniki w badaniach naukowych. — Państwa zachodnie pragną utrzymania ścisłej współpracy z ZSRR. Trzeba zdać sobie sprawę z tego, że im mniej będzie tajemnic między państwami, tym lepiej ułożą się stosunki międzynarodowe.

„Daily Mail” stwierdza, że bomba atomowa nadaje ton przemówieniu Mołotowa — oto dobitny dowód, że sprawy świata stoją niezbyt dobrze, skoro rewolucyjny wynalazek w dziedzinie energii atomowej stał się przedmiotem intensywnego współ-

zawodnictwa międzynarodowego. Jeśli stan ten trwać będzie nadal, może to się skończyć klęską dla ludności.

„Daily Herald” uważa, że przemówienie Mołotowa będzie miało dodatni wpływ na stosunki międzynarodowe, że będzie miało większy wpływ, niż jakiegokolwiek słodkie słowa. Cechą zasadniczą przemówienia jest to, że Komisarz Mołotow podkreśla dążenia Związku Radzieckiego do współpracy przy wznoszeniu gmachu pokoju, pomimo istniejących różnic poglądów i pomimo trudności porozumienia się — i właśnie fakt, że Mołotow zagodził ostrość istniejących różnic oraz wnoszących się trudności czyni jego deklarację tak cenną. Polityka radziecka ma na celu zachowanie przyjaznych stosunków z innymi narodami i pogłębienie współpracy międzynarodowej przy równoczesnym zapewnieniu sobie bezpieczeństwa. Oto myśl przewodnią mowy Mołotowa. Nie może być pokoju na świecie bez współpracy ZSRR, Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii. Dziennik wita przemówienie Mołotowa jako wskaznik, że ZSRR gotów jest do zakończenia tej współpracy.

MOSKWA (Antena wł.) — Dzień 7 listopada b. r. upłynął w Moskwie pod znakiem Święta Narodowego. Od wczesnego ranka liczne tłumy płynęły na miejsce zbiórek skład w zwartych szykach przechodziły przez śródmieście, udekorowane sztandarami i godłami republik Związku Radzieckiego na Plac Czerwony. Punktualnie o godzinie 10-ej na głównym tarasie mauzoleum Lenina pojawili się przedstawiciele władz najwyższych ZSRR z Komisarzem Mołotowem na czele. Po raz pierwszy od szeregu lat na uroczystości nie był

Przemówienie Prezydenta Trumana

NOWY JORK (Antena wł.) — W dniu wczorajszym rozpoczęła się w Waszyngtonie wspólna konferencja przedstawicieli amerykańskich Związków Zawodowych i przedstawicieli przemysłu. Zadaniem konferencji jest opracowanie wspólnych wytycznych pracy w okresie pokoju.

Otwierając sesję, prezydent Stanów Zjednoczonych wygłosił przemówienie, w którym powiedział:

Zadaniem delegatów jest omówienie wspólnych problemów i załatwienie ich w myśl zasad demokratycznych. Sytuacja wewnętrzna Stanów Zjednoczonych jest czynnikiem, który ma decydujący wpływ na utrzymanie pokoju, w tym celu konieczna jest współpraca zarówno przemysłowców jak i robotników, gdyż obowiązkiem Stanów Zjednoczonych jest zaopatrzenie zbiedzonych krajów w to wszystko, co im potrzebne jest do zachowania równowagi ekonomicznej. Dlatego też, ażeby przemysł amerykański mógł harmonijnie pracować konieczną rzeczą jest likwidowanie wszelkich ewentualnych sporów bez strajków i lokautów. Społeczeństwo amerykańskie do magą się wytyczenia jakiejś drogi postępowania, a drogę tę wytyczyć może tylko obecna konferencja. Na podkreślenie zasługuje, — powiedział prezydent, — że biorący w obecnej konferencji udział przedstawiciele pochodzą z wyborów, a nie nominacji rządowej. Dlatego trzeba, aby wspólne zapadnięcia ujęli we własne ręce w myśl zasad demokracji, w myśl zasad amerykańskich.

Przemysł amerykański i świat pracy przyrzekli w okresie pokoju współpracować z rządem tak samo jak w czasie wojny, — mają naprawdę przed sobą poważne problemy, rozwiąza je jednak pomyślnie.

USA BĘDĄ EKSPLOATOWAĆ PODWODNE ŹRÓDŁA ropy

WASZYNGTON. (PAP). — Minister spraw wewnętrznych USA, Harold Ickes oświadczył, że wkrótce rozpocznie się eksploatacja złóż ropy naftowej położonych na dnie morza w pobliżu wybrzeży Stanów Zjednoczonych i Alaski. Minister zaznaczył, że mimo energicznych poszukiwań źródeł nafty w Stanach Zjednoczonych, wykrycie nowych złóż jest coraz trudniejsze. Źródła istniejące wyczerpują się i ich przewidziana ogólna wydajność jest zaledwie 14-krotnie większa od rocznego zużycia nafty pod-

czas wojny. „Stanowisko Stanów Zjednoczonych jako wielkiego mocarstwa może zależeć od rezerwy naftowych, którymi kraj będzie rozporządzał w przyszłości w razie nagłej potrzeby — oświadczył minister Ickes. Prezydent Roosevelt i prezydent Truman, jak również ministrowie spraw zagranicznych Cordell Hull, Edward Stettinius i James Byrnes zatwierdzili projekt rozciągnięcia władzy Stanów Zjednoczonych nad obszarami morskimi, pod którymi znajdują się złoża naftowe. — Minister Ickes zaznaczył, że badania nad sposobem eksploatacji podwodnych źródeł nafty trwają od 15 lat. Gdyby wojna nie utrudniła tych badań, byłyby one niewątpliwie zakończone już dużo wcześniej.

Zwłoki Witosza złożone do grobu

WARSZAWA (Antena wł.) — Dnia 6 bm. złożono na wieczny odpoczynek na cmentarzu w Wierchosławicach ciało ś. p. Wincentego Witosza.

Po uroczystym nabożeństwie żałobnym, odprawionym w kościele parafialnym w Wierchosławicach, przed kościołem, wobec odkrytej trumny z ciałem Zmarłego, odbyła się półtoragodzinna defilada, w której wzięło udział wojsko, delegacje organizacji politycznych, społecznych oraz licznie zgromadzona ludność Wierchosławic i okolic.

Następnie w długim orszaku poniesiono trumnę na cmentarz.

Na cmentarzu zabrali głos w imieniu Krajowej Rady Narodowej wiceprezydent Grabski, w imieniu Rządu Jedności Narodowej premier Osóbka-Morawski.

„Są ludzie, których nazwiska są własnością całego Państwa — takim człowiekiem był Wincenty Witosz”. Zmarły uczestniczył we wszystkich najważniejszych momentach życia państwowego. Wincentemu Witosowi należy się miłośnikom i najwybitniejszym politykom naszych czasów. Można było się z Nim w pewnych kwestiach politycznych nie zgadzać, nie można Mu jednak było nigdy zaprzeczyć rozuemu politycznego. Konieczność sojuszu Polski ze Związkiem Radzieckim Zmarły głosił jawnie jeszcze na długi czas przed wojną.

Był to jeden z tych ludzi, którzy do śmierci

obecny generalissimus Stalin, który znajduje się obecnie na urlopie.

Szef sztabu generalnego ZSRR gen. Antonow po krótkim przemówieniu przyjmował defiladę. Pierwsze defilowały oddziały piechoty — doborowe jednostki garnizonu moskiewskiego, akademie i szkoły wojskowe — na czele bohaterowie ostatniej wojny. Szare płaszcze przysyłają liczne zdobycie w bojach odznaczenia. Pochód piechoty zamykają szkoły kadetkie. Przejżdża kawaleria. Następnie przez całą godzinę defiluje broń pancerna. Za nią wjeżdża na plac artyleria, zjawiają się groźne „kalinusze”, olbrzymie haubice. Gęsta mgła uniemożliwia defiladę sił powietrznych Zw. Radzieckiego.

Po wojsku następuje defilada ludności cywilnej — jest to pierwszy pochód od pięciu lat. Uczestniczy w nim całe miasto. Pierwsze idą poczty sztandarowe, dalej delegacje za delegacjami — instytucji, związków, zakładów pracy. Uwagę widać zwracają liczne transparenty „Damy więcej tkanin krajowi”.

Słychać okrzyki „Niech żyje sojusz z Czechosłowacją, Jugosławią i Polską!” — podchwytne przez gromkie, długo uciemkające „Hurra!”. O godz. 16-ej przechodzą przez Plac Czerwony ostatnie kolumny.

Do późnej godziny nocej trwają tańce i zabawy na placach i ulicach. Na wznieśionych estradach produkują się artyści i sportowcy.

28-ma rocznica Wielkiej Rewolucji upłynęła w ZSRR pod znakiem zwycięstwa, pokoju i radości ogólnej.

Na rece generalissimusa Stalina, komisarza Mołotowa i przewodniczącego Rady Najwyższej Kalinina wpłynęło wiele depesz gratulacyjnych od najwybitniejszych osobistości świata współczesnego.

Zmiana ambasadora brytyjskiego w Grecji

LONDYN (PAP). — Rząd brytyjski zamierza wyznaczyć Olivera Harweya ambasadorem Wielkiej Brytanii w Atenach w miejsce dotychczasowego ambasadora Leopera. Oliver Harwey był przed wojną attaché ambasady w Grecji, a następnie kierownikiem kancelarii Edena.

Przybycie do Grecji podsekretarza stanu do spraw zagranicznych Mac Neila staje się przyczyną licznych kontrowersji. Partie demokratyczne nie akceptują jego zdobycia wola w powodu przybycia brytyjskiego podsekretarza spraw zagranicznych, twierdzą one, że będzie on w stanie zorientować się, iż Grecji zagraża dyktatura partii pracowniczych.

PREMIER BELGIJSKI W LONDYNIE

LONDYN (PAP). — Premier belgijski van Acker przybył do Londynu, celem omówienia z przedstawicielami rządu brytyjskiego dostawy węgla z Zagłębia Ruhry dla Belgii.

Ryti aresztowany

LONDYN. — Agencja Reutersa donosi, że b. premier fiński Ryti aresztowany został jako przestępca wojenny. Łącznie z Rytim aresztowanych zostało kilku ministrów jego rządu, którzy współpracowali z Niemcami. Między aresztowanymi znajduje się Lin komies, Tanner oraz poseł fiński w Berlinie Kivimäki.

BELA IMREDY POD SĄD

BUDAPESZT. (Antena wł.) — Z Budapesztu donoszą, że w śróde rozpocznie się przed trybunałem ludowym proces b. premiera węgierskiego Beli Imredy, który oskarżony jest o zdradę stanu.

ci nie porzucają raz wybranego ideału. — Wincenty Witos przez całe swoje życie pozostał wiernym ludowi.

Dziś cała Polska oddaje hołd Przywódcy Ludowemu i Wielkiemu Patriocie.

O godzinie 16.10 złożono trumnę do grobu. Ostatni salut oddała Zmarłemu trzykrotna salwa kompanii honorowej. W uroczystym milczeniu, jakie zapanowało dookoła mogiły, rozległy się dźwięki Hymnu Narodowego.

Najbliższy przyjaciel Zmarłego Władysław Witek odczytał nad grobem ostatnie słowa Wincentego Witosza, w których wyraził On życzenie, aby ciało Jego spoczęło w rodzinnych Wierchosławicach. Pragnął On i po śmierci znaleźć się wśród tych, których ukochał najbardziej. Nie ma do nich urazy o to, że nie zawsze rozumieli Go i nawzajem prosi „niech nie pomijają, jeśli kiedyś zbłądziłem”

KONDOLENCJE CHARGE D'AFFAIRES BELGIJSKIEGO

WARSZAWA (Antena wł.) — Belgijski chargé d'affaires przesłał do Krajowej Rady Narodowej depeszę kondolencyjną, następującej treści:

„Mam zaszczyt wyrazić moją szczere współczucie z powodu zgonu Wiceprezydenta Krajowej Rady Narodowej ś. p. Wincentego Witosza.”

Premie, dyplomy i t. zw. „Brygady pomocy chłopu”

Po raz drugi w Polsce wieś wypełnia obowiązkowe świadczenia rzeczowe. Świadczenia te — w przeciwieństwie do kontyngentów, które służyły wrogowi do podtrzymania swej siły zbrojnej i oporu — mają umożliwić wyżywienie robotnika, inteligenta pracującego i wojska w miastach w pierwszym trudnym, wskutek dewaluacji niemieckiej, okresie powojennym.

Wieś polska, którą szybkie i zdecydowane działania wyzwolenie uchroniły od walu zniszczeń, rozumie, że chłop stając się w demokratycznej Polsce pełnowartościowym gospodarzem kraju, musi wraz z robotnikami i inteligentem pracującym racjonalnie zorganizować wymianę produktów rolnych, by uchronić kraj od gospodarczych wstrząsów i inflacji.

Konieczność czynnego udziału wsi w gospodarce narodowej podkreśliły zgodnie wszystkie stronnictwa polityczne, reprezentujące ogół społeczeństwa. Rząd Jedności Narodowej dla ułatwienia wymiany gospodarczej między wsią, a miastem zastosował system specjalnego premiowania za oddane ziemiopłody. W ramach tego systemu mają być wydane po cenach urzędowych w wysokości 60 proc. wartości świadczeń nafta, sól, cukier, sprzęt gospodarski i domowy, materiały włókiennicze oraz maszyny i narzędzia rolnicze. Ponadto ustalono wydawanie premii dla każdego województwa w postaci 1 tony kilogramów cukru dla dwóch gromad, które pierwsze dostarczą do 1 października 25 proc. dostaw zbożowych.

Nie koniec jednak na tym. Celem przyszłością z pomocą rolnikom, którzy z jakichkolwiek powodów nie oddali jeszcze świadczeń, będą organizowane t. zw. „brygady pomocy chłopu”, składające się z najbardziej uświadomionych chłopów, młodych ży robotniczej i inteligencji. Brygady te winny pomagać chłopom uskarżającym się na trudności w wykonywaniu takich prac, jak okopowizny, omlotów, zwózki, orki, siewu i t. p. Ponadto winny one przelamywać trudności w zakresie transportu wywożąc do tego celu transport należący do organizacji państwowych, spółdzielczych i społecznych. Brygady te muszą uświadamiać chłopu, że za szybkie niszczenie świadczeń rzeczowych otrzymają oni premie i specjalne przydziały, jak sól, cukier, skóra, naftę, mydło, zapalki, towary włókiennicze i inne. Trzeba im również powiedzieć, że tegoroczne świadczenia są niewysokie (średnio 18 proc. zboża, 9 proc. ziemiopłody) i że są o wiele niższe niż np. za granicą. Ci wszyscy, którzy pierwsi wywiążą się z nałożonych świadczeń rzeczowych, otrzymają, poza premiami, dyplomy, a więc rolnicy — dyplomy zasługi, gromady — dyplomy uznania, gminy zaś — tablice współzawodnictwa gromad. Będzie to zatem współzawodnictwo indywidualne i zbiorowe. Świadczenie, że chłop polski zdał swój egzamin obywatelski, spiesząc z pomocą robotnikowi, urzędnikowi i głodującemu w mieście dziecku.

Trzeba również pamiętać o tym, aby wszytkie pojazdy konne i mechaniczne, kursujące na drogach publicznych (wiejskich) zaopatrzone były w hasła propagandowe, przypominające chłopu o obowiązku jak najszybszego oddawania do magazynów świadczeń obowiązkowych. Obowiązek ten powinni wypełnić przede wszystkim członkowie gromadzkiej komisji dostaw, soltyśi, członkowie gromadzkiej Rad Narodowych, samonocny chłopscy i partyj politycznych. Przykład ten zachęca niewątpliwie rolnika do obojętnego oddawania świadczeń bez wywierania na niego presji w postaci konfiskaty krów czy też innych sankcji karnych. Zadanie świadczeń rzeczowych obchodzi zarówno robotnika, jak i chłopu, bowiem jeden daje artykuły przemysłowe, drugi zaś — plody rolne.

Co prawda są pewne trudności w realizacji świadczeń rzeczowych, są one jednak do pokonania. Nie można się więc zrażać trudnościami transportowymi, brakiem sprzętu, niepogodą lub złą administracją. Są wypadki, że chłop, ten chłop, któremu się zarzuca, że nie wywiązuje się należycie z nałożonych nań świadczeń, czeka nieraz godzinami z pełną furmanką na kwit lub na kolejke, moknąc na deszczu. Konieczność więc trzeba usprawnić odbiór zboża, dobrać odpowiednich ludzi, zorganizować pracę w terenie, a wtedy i realizacja świadczeń rzeczowych będzie szybsza i wydajniejsza. Musi więc zaistnieć między powiatami szlachetne współzawodnictwo bicia się nie o suchę cyfrę, lecz o ilości dostarczonego do punktów zsypana. Odpowiedzialny jest za to w pierwszym rzędzie rzeczywisty gospodarz w powiecie — starosta, referent świadczeń rzeczowych i poborca. Ci właśnie ludzie muszą wiedzieć, o wszystkim, co się dzieje w powiecie, dlaczego świadczenia rzeczowe nie zawsze w porę są oddawane i kto utrudnia tę pracę? Ażeby jednak o tym wiedzieć nie wystarczy siedzieć za biurkiem, wysyłać alarmujące meldunki i t. p. lecz jechać na wieś, do chłopu, porozmawiać z nim, zachęcić i przekonać, że oddanie przez niego na czas wyznaczony przez państwo wymiaru, zabezpieczy miasto przed głodem, da chleb robotnikowi bez którego przecież nie może on pracować.

Tak więc trzeba mi się przyniesie dobre

rezultaty dając gwarancje, że świadczenia rzeczowe zostaną w porę wykonane i to w 100 proc.

Dobrze powiedział na odprawie starostów i inspektorów świadczeń rzeczowych minister, ob. Wycech. — „Rozmawiałem ostatnio z przedstawicielem UNRRA, Amerykaninem, który objechał Grecję, Bułgarię i Jugosławię. Powiedział on, że wszyscy wy czekują tam podarków UNRRA, jak manny z nieba, mało myśląc o tym, aby stanąć na własnych nogach. Stanowisko, Pol ski mile zdziwiło Amerykanina. — Tutaj, u was — powiedział — nikt nie liczy na pomoc UNRRA, tylko na własną pracę, na to, co sam może zebrać i dać państwu. I miał rację. My nie możemy liczyć na nikogo, lecz tylko na własne siły, pamiętając zawsze o tym, że tylko to, co sami zbierzemy, będzie nasze”.

Trzeba więc za wszelką cenę zebrać świadczenia w ramach oznaczonego planu. Na

pierwszym miejscu stoja ziemniaki, dalej zaś zboże i inne artykuły. Nie kto inny, jak tylko starostowie i wójtowie powinni dopilnować, ażeby podlegające im referaty świadczeń rzeczowych nie tylko sprawnie i zgodnie z obowiązującymi przepisami zadaniami swoje spełniały, lecz, aby i oni sami spełniali te zadania, nie tylko jako odpowiedzialni urzędnicy, ale również jako u społeczni obywatele.

Również i duchowieństwo powinno popierać te akcje wzywając chłopów do spełniania nałożonych przez państwo świadczeń w produktach rolnych.

To prawda, że trudności w realizacji świadczeń rzeczowych są i będą — nie jest to jednak argumentem do niewypełniania ich. Trudności te nie mogą jednak zahamować planu państwowego, mającego na celu poprawę stanu aprowizacji w miastach i zapewnienia chleba robotnikowi.

Tadeusz Ostrowski.

NOMINACJE W M. S. Z.

WARSZAWA (PAP). — Doradca Wydziału Prasowego w centrali M. S. Z. mianowany został minister Wacław Przesmycki, który, od czasu wybuchu wojny był posłem R. P. w Tallinie, poprzednio zaś długoletnim naczelnikiem Wydziału Prasowego M. S. Z. w Warszawie.

*

Na stanowisko posła nadzwyczajnego i ministra pełnomocnego R. P. w Sofii desygnowany został Edmund Zaleski, b. minister sprawiedliwości i b. minister kultury i sztuki.

*

Na posła R. P. w Finlandii desygnowany został ob. Tadeusz Szumowski, ostatnio dyr. departamentu Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

*

Chargé d'affaires Poselstwa R. P. w Kopenhadze został dr. Piotr Szymański, który onegdaj opuścił Warszawę i udał się na swą placówkę do Danii.

Sprawy niemieckie

LONDYN (Antena wł.) — Korespondent dziennika „New-York Times” donosi z Libercu, że w dniu wczorajszym 3.000 Niemców opuściło teren Czechosłowacji. Tegoż dnia minister Jan Masaryk oświadczył kategorycznie, że Niemcy muszą bezwzględnie opuścić republikę, jednakże zgodnie z decyzjami, powziętymi w Poczdamie, wysiedlanie będzie chwilowo wstrzymane.

Masaryk zaapelował jednocześnie do narodów sojuszników o pomoc dla ludności czeskiej, gdyż 700.000 dzieci na terenie Czechosłowacji jest niedożywionych. Problem ten łączy się ze sprawą Niemców.

Według wiadomości nadchodzących z Berlina Radziecka Komendatura Wojenna ogłosiła przez radio zarządzenie, na mocy którego deportacja Niemców z terenów zachodniej Rzeszy zostaje chwilowo wstrzymana, a Niemcy ci mają pozostać na swych dotychczasowych miejscach w sowieckiej strefie okupacyjnej.

W czasie debaty w Izbie Gmin podsekretarz stanu w ministerstwie spraw zagranicznych Mac Noel oświadczył, że rząd brytyjski nie podpisał deklaracji w sprawie przyjęcia 4.000.000 deportowanych Niemców. Rząd brytyjski zgadza się jedynie na przyjęcie do swojej strefy 1.750.000 Niemców, którzy opuszczą tereny wschodniej i środkowej Europy.

NIEMIECKA FABRYKA PROCHU BEZDYMNEGO ULEGNIE ZNISZCZENIU

BERLIN (PAP). — Dowódca III. Armii amerykańskiej w Bawarii gen. Truscott podał do wiadomości, że fabryka prochu bezdymnego w Kaufhausen zostanie wysadzona w powietrze.

FABRYKI NIEMIECKIE DO ANGLII

LONDYN (Antena wł.) — Na wczorajszej sesji Izby Gmin minister handlu sir Stafford Cripps oświadczył, że pewna ilość fabryk niemieckich zostanie przeniesienia do Anglii tytułem częściowego zwrotu uszkodzeń wojennych.

POLSKIE SZKOŁY W RUMUNII

BUKARESZT. (PAP). — Rumuński minister oświaty Stefan Voitec wydal rozporządzenie aprobujące organizację szkół z polskim językiem nauczania. W październiku zostały otwarte dwie szkoły polskie w Krajowej i Bukareszcie.

W kilku wierszach

Warszawa. Rząd Jedności Narodowej uznał Albanię. Ustanowienie przedstawicielstwa dyplomatycznego w obu krajach nastąpi w najbliższym czasie.

Londyn. Sąd polowy w Bielefeld skazał na śmierć 3 Niemców za napady bandyckie. Skazani wykazywali znajomość języka polskiego i, uprawiając swój proceder, udawali Polaków.

Nowy Jork. Dr Liza Meitner, Żydówka z Niemiec, której pierwszy udało się dokonać rozbitcia atomu uranu, została mianowana profesorem katolickiego uniwersytetu w Waszyngtonie.

Moskwa. Wystawa trofeów wojennych zawiera obecnie nowe ekspanaty, zdobyte w wojnie z Japonczykami. Dział japoński otwiera szereg karabinów maszynowych, zdobytych ostatnio na Dalekim Wschodzie. Poważne zainteresowanie wzbudza haubica o pocisku wagi 180 kg.

Kraków. Na konsula Stanów Zjednoczonych Ameryki P. w Krakowie, został wyznaczony p. William Blake.

Londyn. Burmański komitet wykonawczy został zaprzysiężony w Rangoonie przez gubernatora brytyjskiego Donnan Smitha, jako rząd tymczasowy Bury. Zadaniem jego będzie przede wszystkim przygotowanie wolnych wyborów.

Rzym. Policja aresztowała znanego przemysłowca Salera, który ponierał finansowo Mussoliniego w czasie zdobywania przez niego władzy i udzielił mu pożyczek na ogólną sumę 2 milionów lirów. Transakcja ta służyła się oplotką, gdyż Salera za czasów rządów faszystowskich dorobił się olbrzymie go majątku.

Londyn. Rząd Wielkiej Brytanii przewiduje rewizję swej polityki w stosunku do Grecji.

Na polecenie ministra Bevina uda się do Grecji podsekretarz stanu Mac Neel.

Londyn. Wczoraj w Waszyngtonie rozpoczęła obrady Komisja doradczą do spraw Dalekiego Wschodu. Treść pierwszego dnia obrad nie została dotąd ujawniona.

Oświadczenie Keitla wobec sędziów śledczych

MOSKWA (PAP). — Agencja TASS donosi z Paryża, że dziennik „Front National” opublikował niektóre szczegóły z zeznań b. marszałka polnego Keitla, złożonych podczas śledztwa.

W sprawie tych zeznań premier Attlee oświadczył w Izbie Gmin, że opublikowanie ich w Anglii nie jest wskazane, gdyż można by z nich wysnuć niesłuszne wnioski. Dziennik francuski „Front National” uważa to, stanowisko premiera Attlee za nieuzasadnione i ogłasza zeznania Keitla, które współpracownik tego dziennika otrzymał „z oficjalnego sprawozdania”.

W protokole zeznań Keitla — jak podaje „Front National” — czytamy m. in.:

„Pytanie: Czy Niemcy były przygotowane do wojny światowej w okresie kryzysu monarchijskiego?”

Odpowiedź: Nie, gdyż wówczas nie przeprowadziliśmy jeszcze żadnych strategicznych, ani taktycznych przygotowań.

Pyt.: Czy Niemcy wystąpiłyby zbrojnie, gdyby Francja i Anglia nie zgodziły się na propozycje monarchijskie?”

Odp.: Uważam to za mało prawdopodobne, gdyż — jak już powiedziałem — nie byliśmy wówczas przygotowani do wojny. Niemcy nie dokonaliby zbrojnego napadu, gdyby Francja wypełniła swe zobowiązania wobec Czechosłowacji.

Keitel podał również, że „gdy w maju 1938 roku wojska niemieckie okupowały Austrię, omawiano w sztabie niebezpieczeństwo mobilizacji wojskowej w Czechosłowacji”.

„Reynolds News”

„Nowa burza nad Azją”

LONDYN (PAP). — Dziennikarz malajski Rataam zamieścił w niedzielnym numerze „Reynolds News” artykuł p. t. „Nowa burza nad Azją”. Autor stwierdza, że Indochiny są jedną z najbogatszych kolonii na świecie, której obroty handlowe nie są mniejsze od obrotu handlowego Indji, choć Indochiny posiadają pięć razy mniej ludności. Mimo to tylko 5% mieszkańców kraju posiada dochód roczny większy, niż 169 rupii. Europejczycy natomiast, stanowiący 0,5% ludności, kontrolują prawie całe życie gospodarcze kraju.

SYTUACJA NA JAWIE

LONDYN (PAP). — Agencja Reutersa donosi z Batawii, że działania wojenne na Jawie trwają w dalszym ciągu. Mimo, że w samej Batawii panuje spokój, żołnierze brytyjscy i holenderscy otrzymali rozkaz nie opuszczania koszar. Po ulicach krążą liczne silnie uzbrojone patrole. W okolicy Batawii Jawańczycy napadli na wieś Kahajaran, obsadzoną przez wojska holenderskie i podpaliły wiele domów. W centralnej Jawie w okolicy Magelang lotnicy brytyjscy zauważyli koncentrację silnych oddziałów jawańskich... Z Surabaja ewakuowano dotychczas przeszło 2 tysiące angielskich i holenderskich kobiet i dzieci.

LONDYN (PAP). — Tygodnik „Observer” donosi z Jawy, że skrajne nacjonalistyczne elementy są zdecydowane na zajęcie silnych stanowisk przed nadejściem wojsk holenderskich i brytyjskich. Prezydent Soekarno utracił wszelki wpływ na bieg wypadków. Oddziały nacjonalistów są dobrze wyposażone w sprzęt dostarczony przez generała japońskiego Na-Kamura. Wywiad brytyjski już przed wojną ostrzegł rząd holenderski przed niedocenianiem siły i preżności ruchu narodowego na Jawie, lecz Holendrzy nie dawali temu wiary i nadal twierdzą, że „Republika jawańska jest efemerydą, tworem propagandy japońskiej. Pod wpływem tych nastrojów dowódca sojuszników, generał Christisen popełnił zasadniczy błąd i zamiast odrazu wy-

ciąć na Jawę silną armię, zdolną do zgnięcia powstania w zarodku, wysłał tylko drobne oddziały. Dzisiaj może być już za późno. W każdym razie pacyfikacja Jawy będzie sprawą krwawą i długotrwałą.

Australia jest bezpośrednio zainteresowana w rozwoju wypadków w Indiach Wschodnich. Jawa tworzy wschodnie skrzydło australijskiego systemu obronnego i utworzenie niezależnej „republik jawańskiej” odbiło by się niekorzystnie na bezpieczeństwie Australii. Prócz tego Jawa była ważnym rynkiem zbytu dla przemysłu australijskiego.

MOSKWA (PAP). — Dziennik moskiewski „Prawda” zamieszcza artykuł o a temat ruchów niepodległościowych na południowym wschodzie Azji. W artykule czytamy m. in.: „Dokładny obraz wypadków, które miały miejsce w południowo-zachodniej części Pacyfiku, nie jest nam znany. Jednakże jest zupełnie jasne, że wysuwają one problem kolonialny na pierwszy plan polityki międzynarodowej. Wojna prowadzona przez narody miłujące pokój przeciwko ciemnościom faszystowskim, pozostawiła głębokie ślady świadomości narodów kolonialnych. Heroiczna walka o pokój i wolność, ogłoszenie ideałów Narodów Zjednoczonych na konferencji w San Francisco — wszystko to pobudziło wśród narodów kolonialnych nadzieje na zmianę stanu przedwojennego. Wojna przostawiła również ślady w życiu ekonomicznym w większości kolonii, które przez całe lata oderwane były od państw, od których zależały. Dla świata kolonialnego czas przedwojenny minął bezpowrotnie”.

NIE BYŁO STARC AMERYKAŃSKO-CHIŃSKICH

NOWY JORK (Antena wł.) — Głównodowodzący wojsk amerykańskich w Chinach generał Wedemeyer zdementował stanowczo wiadomość, jakoby doszło w Chinach do starć między oddziałami amerykańskimi a wojskami komunistów chińskich.

WOJCIECH LITAWA

Pierwszy koncert muzyki angielskiej w Polsce

(Wywiad koresp. „Głosu Narodu“ z przedstawicielami świata muzycznego Wielkiej Brytanii)

Najpoważniejszą placówką muzyczną w Polsce w obecnej chwili jest Państwowa Filharmonia pod dyr. Zygmunta Latoszewskiego, z siedzibą w Krakowie. Po zeszłym sezonie muzycznym, który stał raczej pod znakiem próby swych sił, orkiestra Państwowej Filharmonii dnia 25 ub. m. Koncertem Inauguracyjnym rozpoczęła nowy rok pracy muzycznej. Trzeba przyznać, że koncert ten świetnym wykonaniem utworu „Stanisław i Anna Oświęcimowie” Karłowicza, doskonałym wyczuciem podkładu muzycznego do I Koncertu skrzypcowego K. Szymanowskiego oraz nową, nieoczekiwaną, pełną uczucia interpretacją „Kosiółka N. M. P.” kompozycji Perkowskiego — nie tylko wykazał osiągnięcie przez orkiestrę dużego poziomu artystycznego, lecz także dał zapowiedź wielu niespodzianek muzycznych na przyszłość.

I tak się stało wkrótce! — Dnia 31 października b. r., w pięknej sali „Swit”, udekorowanej emblematami państw brytyjskiego i polskiego odbył się pierwszy — w Polsce Wyzwolonej — koncert muzyki angielskiej. Zorganizowany został w ramach działalności „Brytyjskiej Organizacji dla Spraw Kultury i Sztuki”, która delegowała do Polski znanego w Anglii dyrygenta P. Constant Lambert. Orkiestra Państwowej Filharmonii w najbardziej umiejętny sposób wykonała nieznaną w Polsce utwory, a to: 1) Elgar: „Cockaigne” uwertura. 2) Lambert: „Anbade heroique”. 3) Purcell: Chaconne g-moll, 4) Rawsthorne: Etudes symphoniques, 5) Walton: Symphonie b-moll.

Wieczór dnia 31 października, spędzony w Państwowej Filharmonii, był naprawdę drugim wielkim, po Koncercie Inauguracyjnym, wydarzeniem muzycznym.

Korzystając z bytności delegatów brytyjskiego świata artystycznego P. Lamberta i Shillena — udało się nam przeprowadzić następującą rozmowę:

— Kiedy Panowie przyjechali do Polski?

— Na ziemi polskiej jesteśmy dopiero od 27. X. Pierwszym naszym etapem była trasa Londyn — Warszawa. Stolica Wasza zrobiła na nas wstrząsające wrażenie. Jest to najwięcej zniszczone miasto w Europie. O Warszawie słyszeliśmy wiele, ale to zniszczenie, jakie ujrzeliśmy, przeszło wszystko, co można było sobie wyobrazić.

— Co Panowie sądzą o życiu kulturalnym Polski po okrutnych stratach wojny?

— W Polsce jesteśmy pierwszy raz. Trzeba jednak podkreślić wysoką wartość obecnych placówek kulturalnych. Przede wszystkim wiele słów pochwały należy się zespołowi orkiestry tutejszej. Muzycy polscy odznaczają się dużą inteligencją. Przecież partytury przywiezione zostały dopiero pierwszy raz do Polski przez nas, a tutejszy zespół mimo to bez najmniejszego przygotowania czytał je w lot na wszystkich próbach. I to jakie partytury czytano od razu — otóż tak trudne, jak np.: Waltona Symphonie b-moll.

— Czy przewidziana jest dalsza wymiana muzyczna między Polską a Anglią?

— Koncert obecny jest pierwszą imprezą tego rodzaju. Proponuje się urządzenie dalszych występów oraz przeprowadzenie wymiany solistów. Wymiana taka leży u podstaw działalności Brytyjskiej Organizacji dla Spraw Kultury i Sztuki — mówi P. Shillan.

— A jak się rozwijało życie kulturalne Anglii w czasie obecnej wojny?

— Większość artystów odbywała powinności wojskową. Kompozytorzy pracowali, jako żołnierze, nieraz w pierwszej linii frontu. Starano się jednak koncentrować ich wysiłki w ramach akcji kulturalnych, tak koniecznych w czasie działań wojennych. Na tej zasadzie np. współczesny kompozytor angielski Rawsthorne, był przydzielony do akcji kulturalnej przy oddziałach R. A. F.-u. Na tej też zasadzie ja — mówię

P. C. Lambert — pracowałem w ramach oddziałów lądowych. W sumie w jednym roku pracy dałem 400 koncertów wśród wojska.

— Jakle są wrażenia Panów z Polski?

— Bardzo dobre. Pragniemy, aby wymiana kulturalna między narodami Europy rozwijała się jak najlepiej. Pragniemy aby Anglia znów usłyszała na swych estradach muzykę polską, a my żebyśmy mogli przyjechać prędko z nowym koncertem i mieć możność zetknąć się znowu z tak dobrym zespołem, jakim jest orkiestra tutejszej Filharmonii. Proszę zamieścić — zwraca się P. Lambert — moje życzenia dla narodu polskiego. (Od red. — dedykację p. Lamberta zamieszczamy poniżej).

Nasze pragnienia są takie same: czekamy z utęsknieniem na wymianę kulturalną z innymi narodami, dającą poznać ich dobrek i prowadzącą do wykorzystania artystycznych wartości przez wszystkie narody Wyzwolonej Europy.

Artysta angielski — Polakom!

Znany angielski kompozytor, dyrygent, oraz krytyk muzyczny Mr. Constant Lambert, z okazji swego pobytu w Polsce przesyła za pośrednictwem naszego pisma pozdrowienia dla Polaków.

Avec mes meilleurs souhaits pour les liaisons culturelles entre la Pologne et la Grande-Bretagne qui, heureusement, recommencent en fin.

With all good wishes for the future of Anglo-Polish cultural relations, which, happily for both of us are coming to life again. — C. Lambert, Cracov, 31. X. 1945.

(Wiele serdecznych życzeń dla przyszłości angielsko-polskiej wymiany kulturalnej, która z korzyścią dla obydwu krajów znowu wraca do życia. — C. Lambert.)

KRONIKA

Materiały do historii Powstań Śląskich

Instytut Śląski w porozumieniu ze Związkiem Weteranów Powstań Śląskich i Komitetem Budowy Pomnika Czynu Powstańczego w Katowicach, utworzył referat zbierania materiałów do historii Powstań Śląskich.

Wszyscy posiadający jakiegokolwiek wspomnienia, pamiętki, rozkazy i t. p., fotografie itd. z czasów powstańczych i plebiscytowych proszeni są o zgłoszenie ich pod adresem: Instytut Śląski, Katowice, ul. Warszawska 37. Z materiałów zgłoszonych sporządzone zostaną odbitki, względnie odpisy, a oryginały pozostaną u właścicieli.

Szeroka pomoc dla repatriantów

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej poleciło wszystkim Wydziałom Opieki Społecznej na terenie całego kraju udzielać repatriantom po przybyciu ich na miejsce stałego osiedlenia, — jak najdalej idącej pomocy w dziedzinie żywienia, odzieży i zapomóg pieniężnych. Celem usprawnienia tej akcji Departament Op. Społecznej przystąpił do akcji koordynowania działalności wszystkich instytucji opieki dobrowolnej, wyznaczając każdej z tych instytucji określony odcinke pracy celem uniknięcia wielotworności.

Pomoc dla chwilowo nie zarobkujących

Osoby, chwilowo pozbawione możliwości zarobkowania z powodu okoliczności zewnętrznych (choroba przejściowa, chwilowe okaleczenie i t. p.) w okresie trwania tego stanu, korzystają mogą z pomocy Departamentu Op. Społecznej, po wiarygodnym umotywowaniu okoliczności, uniemożliwiających chwilowo pracę zarobkową. Dotyczy to osób, nie pozostających w zakładach opiekuńczych.

Korespondencja lotnicza z Anglią

Irlandią i posiadłościami brytyjskimi Listy lotnicze do Anglii, Irlandii i wszystkich posiadłości brytyjskich przewożone są obecnie z Warszawy do Londynu samolotami angielskimi (RAF) dwa razy w tygodniu, w każdą środę i sobotę.

Dopłata do listów lotniczych wynosi 5 zł od każdego 20 gramów.

Od chwili uruchomienia poczty lotniczej do Anglii nadawca korespondencji już w ciągu tygodnia może otrzymać odpowiedź.

Opłaty za przesyłki lotnicze

Opłaty za przesyłki lotnicze według nowej taryfy wynoszą: 5 zł od każdego 20 gramów w ohracie z większości krajów: do Stanów Zjednoczonych A. P. — 20 zł za każde 5 gramów, do Turcji — 20 zł do wagi 20 gramów, za każde zaś dalsze 20 gramów 10 złotych.

Uwaga, warszawiacy!

W naszym mieście powstaje Koło Warszawiaków. Zebranie organizacyjne odbędzie się w dniu 11 b. m. o godz. 12-ej w lokalu Stronnictwa Demokratycznego, Aleja N. M. P. 55. Uprasza się o liczne przybycia.

Komunikat Polskiego Związku Zachodniego ob. Częstochowa i powiat

W dniu 9 b. m. o godz. 17.30 w sali muzycznej przy ul. Dąbrowskiego 18 odbędzie się zebranie Polsk. Związku Zachodniego Obwód Częstochowa, na którym będą omawiane aktualne zagadnienia odnośnie osadnictwa cywilnego i wojskowego na ziemiach zachodnich.

Przedstawiciele władz państwowych, komunalnych, duchowieństwa, wojskowości, Urzędu Bezpieczeństwa, szkolnictwa, Urzędu Informacji i Propagandy, prasy, partyj, organizacji, przemysłu i handlu proszą się o punktualne przybycie.

Do dziennikarzy woj. kieleckiego

Zarząd Oddziału Warszawskiego powziął uchwałę uczczenia Kolegów, którzy w czasie wojny i podczas okupacji zginęli na posterunku pracy.

W tym celu Zarząd Oddziału zamierza

Kronika kielecka

Komunikat

Państwowy Urząd Repatriacyjny Wojewódzki Oddział w Kielcach podaje do wiadomości, że Biura Wojewódzkiego Oddziału i Powiatowego zostały przeniesione do lokalu przy ul. Ks. Józefa Poniatowskiego Nr. 21

Stan szkolnictwa średniego w woj. kieleckim

Według danych statystycznych zebranych przez Kuratorium Okręgu Kieleckiego na terenie województwa jest 64 szkół średnich ogólnokształcących w tym 32 szkoły prywatne.

Ponadto w stadium organizacji są 4 nowe gimnazja, mianowicie w Chmielniku, Mstowie, Klobucku i Ojcowie. W szkołach tych uczy się 21762 uczniów pod kierunkiem 781 profesorów. Mimo tej dość pokładnej liczby, 18 posad nauczycielskich czeka na obsadę. Należy zaznaczyć, że pęd młodzieży do nauki jest wielki, zwłaszcza młodzieży spóźnionej w nauce z powodu trwania wojny. (z)

Wiec w sprawie Łużyc i Zaolzia

W dniu 28 października odbył się w Busku-Zdroju wielki wiec manifestacyjny, na którym ludność w liczbie ponad 2.000 osób domagała się utworzenia niezależnego państwa Łużyczan oraz definitywnego uregulowania sprawy Zaolzia. W czasie wiecu któremu przewodniczył prof. Majka przemawiali między innymi dr Danilewski oraz przedstawiciel R. K. U. prof. Wiśniewski. Wiek był bardzo ożywiony, a przemówienia przerywano okrzykami na cześć Łużyczan i przyjaźni słowiańskiej. (z)

Zakończenie kursu kierowników świetlic w Kielcach

Dnia 31 października w sali Domu Kultury Robotniczej odbyło się uroczyste zakończenie kursu

ufundować tablicę pamiątkową z nazwiskami poległych dziennikarzy oraz przystąpić do wydania broszury lub książki poświęconej ich pamięci.

Zwracamy się do Kolegów z prośbą o nadsyłanie pod adresem Zarządu Oddziału wszelkich materiałów, dotyczących poległych Kolegów.

Walne zebranie Komitetu Rodzicielskiego im. R. Traugutta

Zarząd Komitetu Rodzicielskiego przy Państwowym Liceum i Gimnazjum im. R. Traugutta w Częstochowie zawiadamia członków, że doroczne walne zebranie odbędzie się w dniu 16 listopada 1945 roku o godz. 16-iej w gmachu szkolnym przy ul. Jasnogórskiej 17 z następującym porządkiem dziennym: 1) zagajenie. 2) wybór przewodniczącego i sekretarza zebrania. 3) sprawozdanie finansowe za rok szkolny 1944/45, 4) preliminarz budżetowy na rok szkolny 1945/46, 5) sprawozdanie Komisji Rewizyjnej, 6) wybór Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Polubownej na r. szk. 1945/46, 7) wolne wnioski, zgłoszone przynajmniej na 7 dni przed terminem walnego zebrania.

świetlicowego, który ukończyło 30 osób. Na uroczystość tę przybyli przedstawiciele władz i organizacji oraz zaproszeni goście. Przemówienie do absolwentów w zastępstwie nieobecnych Naczelnika Woj. Urzędu Inf. i Propagandy wygłosił ob. Chorab. życząc nowym kierownikom świetlic owocnej pracy w terenie. Następnie w imieniu P. P. R. przemawiał ob. Ochlin, a z ramienia organizacji młodzieży wiejskiej „Wici” ob. Dejworek.

W odpowiedzi na te przemówienia jedna z kursterek podziękowała kierownikowi kursu i wykładcom za ich wysiłki, a następnie nastąpiło rozdanie świadectw. Po części oficjalnej zespół kursterek pod dyr. Tadeusza Lewkowskiego odśpiewał kilka pieśni ludowych oraz wykonał inscenizację i tańce ludowe. (z)

Ukaranie piekarzy w Kielcach

W rezultacie kontroli piekarń kieleckich oraz na podstawie przeprowadzonej przez Państwowy Zakład Higieny analizy chleba kartkowego na ogólną ilość 39 piekarń, zostało ukaranych 16. Kontrola stwierdziła, że w wielu piekarniach kieleckich chleb wypiekany był w warunkach, urągających wszelkiej higienie, że kwasowość chleba zamiast 10 stopni dochodziła do 19 st., co powoduje u konsumentów rozstrój żołądka i że chleb kartkowy miał 47 proc. wilgoci posiadał 60 proc. Kontrolerzy w czasie tej pierwszej kontroli pouczyli piekarzy, czego należy unikać, aby chleb kartkowy zdalny był do jedzenia oraz wyjaśnili, że wszelkie zarządzenia z czasów okupacji nie obowiązuja, a jedyną podstawą prawną są rozporządzenia sprzed 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343 z 1928 r.) Nadmieniamy, że tym razem nie wyróżniamy ukaranych piekarzy, ale gdy chleb w dalszym ciągu nie będzie zdalny do jedzenia, w prasie ukazał się nazwiska niesumiennych piekarzy. (z)

Życie kulturalnego

Teatry Miejskie

Sala duża

Ostatnie przedstawienia komedii muzycznej „Jaś u raju bram”

Dziś w czwartek 8 b. m. o godz. 18.30 oraz w piątek 9, w sobotę 10 i w niedzielę 11 b. m. o godz. 15.30 i 18.30 (po dwa przedstawienia) komedia muzyczna w 4 obrazach „Jaś u raju bram” Libretto M. Hemara. Muzyka A. Klucznika. Reżyseria R. Zawistowskiego. Balet układu T. Wysockiej. Nowe dekoracje Wł. Wagnera. Na czele premierowej obsady znakomici goście Jabłonowska i Zawistowski oraz Łukowska, Zwoliński i Mieczysławski. Akompaniują przy dwóch fortepianach Irena Garztecka-Jarzewska i Alojzy Klucznik.

Bilety na ostatnie przedstawienia „Jasia” do nabycia w kasie teatru od godz. 10-iej rano do rozpoczęcia przedstawień. Tel. kasy 21-61.

„Wilki w noc” T. Rittnera

Próby 3 aktowej komedii T. Rittnera „Wilki w noc” pod kierunkiem znakomitego gościa reżysera i artysty teatru im. J. Słowackiego w Krakowie dyr. Józefa Karbowskiego są w pełnym toku. Premiera odbędzie się w przyszłym tygodniu.

Sala Kameralna

„Szczęście Franja” Wł. Perzyńskiego już w bieżącym tygodniu.

Już w bieżącym tygodniu odbędzie się w sali Kameralnej Teatrów Miejskich premiera komedii w 3 aktach Wł. Perzyńskiego p. t. „Szczęście Franja” z Tadeuszem Krotką w roli tytułowej. Resztę obsady stanowią: Dobrzańska, Dunajewska, Marso, Orszańska, Gliński i Szymkowski. Reżyseruje Edward Głuski. Dekoracje przygotowuje Wł. Wagner.

„Wesoła Trójka” w „Chochliku”

Dziś i codziennie o godzinie 16-iej Teatr „Chochlik” (Dąbrowskiego 16) daje widowisko p. t. „Wesoła Trójka”, w której bohaterowie Kubuś i Grześ popisują się niewiarygodnymi wyczynami.

Przedsprzedaż biletów w „Renomie”, Aleja 28. Kasa Teatru czynna od godz. 14-iej do rozpoczęcia przedstawienia.

Repertuar kin

Kino „Wolność” i „Polonia” — „Druga Młodość”

Kino „Bałtyk” — „Najazd”. Początek seansów: „Polonia” i „Bałtyk” o godz. 13.30, 15.30, 17.30 i 19.30; w niedzielę o godz. 9.30 i 11.30.

„Wolność” o godz. 14-iej, 16-iej, 18-iej i 20-iej; w niedzielę o godz. 10-iej i 12-iej.

Pierwsze seanse po cenach zniżonych — po 5. — i 10. — zł.

Wigawki

Zapomoga

Moja sąsiadka, bardzo mi życzliwa, niejaka pani S. biedaczka z urodzenia i zawodu, lubi zbierać i puszczać w kurs pozytywne wiadomości.

Wczoraj przybiega do mnie uradowana:

— Proszę Pana, dla tych co wrócili z niewoli, magistrat wypłaca po 3000 złotych zapomogi.

— Dziękuję Pani za tak pomyślną wiadomość. Jutro pójdę i odbiorę pieniądze, odpowiedziałem.

Dziś przychodzę do magistratu. Witam się serdecznie ze znajomym panem. Dzień dobry, pytam o zdrowie, kiwam głową, on także kiwa — słowem kiwamy się jak dwa tyse konie.

— Obywatelu — przy tym słowie mój znajomy spojrzał na mnie z podębca. Poprawiam się — proszę Pana, czy to magistrat daje zapomogi byłym jeńcom?

— Nie, proszę Pana, to Czerwony Krzyż Al. Wolności 29 — wyjaśnił.

— Dziękuję Obywatelowi — teraz, kiedy już miałem w kieszeni ceną informację, miałem sobie na „obywatela” pozwolić. — Dowiedziałem!

Zapycham tedy — że sie tak wyrażę po czestochowsku — na Al. Wolności. Nr. 29

Wszedłem. Biuro. Trzy panie.

— Proszę Pani, wróciłem z niewoli przed dwoma miesiącami, a teraz dowiedziałem się, że Cz. K. wypłaca zapomogi wygarnąłem jednym tchem.

— Tak, proszę Pana, ale ponieważ Pan tak dawno wrócił, musi Pan przynieść zaświadczenie z...

Przerwałem wartki strumyk informacji:

— A ile wynosi zapomoga? zapytałem.

— Sto złotych — szepnął strumyk wsty dźwięc, i bardzo mi było z tym do twarzy. O, także chętnie byłbym te kwotę zamienił na grosze i wyrzucił strzelistą kaskadą: „10 tysięcy — proszę Pana”!

— Dziękuję, odrzekłem rozhabowany. Moja informatorka również promieniowała du skretnie wewnętrzna uciecha. „Sto złotych zapomogi! Sto pocięch!”

— Pięć butelek piwa, przzwulutowałem prędko w myśl.

Macknąłem reka.

Kronika sportowa

Piłka nożna na terenie Kieleckiego O.Z.P.N.

Na terenie Kieleckiego Okr. Zw. Piłki Nożnej rozegrane zostały następujące towarzyskie zawody piłki nożnej:

Orlicz Suchedniów - KSZO Ostrowiec Świętokrzyski 5:3 (2:3). Dobry kondycyjnie wyrobiony zespół KSZO pozwolił na swym boisku uzyskać Orliczowi wynik remisowy.

Granat Skarżysko - Dąbrowszczak Kielec 7:2 (2:1). Leader grupy II w eliminacjach Kieleckiego OZPN-u - Granat ze Skarżyska odniósł zasłużone zwycięstwo nad wojskową drużyną Dąbrowszczaka - W ub. tygodniu Dąbrowszczak zremisował 2:2 z częstochowską Victorią w Częstochowie. Bramki dla Granatu zdobył: Kapralski 3, Sułek 2, Marczewski i Kopecki. Sędzia Marian Skrobot z Suchedniowa.

Partyzant Kielce - Lechia Kielce 5:0 (3:0). Partyzant zasilił 4-ma graczami Szturmowca wygrał łatwo z Lechią, w której barwach wystąpiło również 3-ch zawodników obcych.

Granat Skarż. - Proch Pionki 4:2 (2:1). W rewanżowych zawodach piłkarskich skarżyskowski Granat pokonał A-klasową drużynę Podokręgu Radomskiego Proch z Pionek, wykazując swą wyższość. Bramki dla Granatu zdobyli: Kopecki 2, Filipowski i Sułek. Sędziował Michał Wiśniewski ze Skarżyska.

Radomiak Radom - SKS Starachowice 7:2 (5:0). W meczu towarzyskim Radomiak, mistrz Podokręgu Radomskiego z eliminacyjnej piłkarskiej, pokonał SKS ze Starachowice 7:2 (5:0). (ref)

Mistrzostwa klasy A Kieleckiego OZPN. W dniu 11 listopada b. r. rozpoczyna się mistrzostwa w klasie A Kieleckiego OZPN. Do kieleckiej klasy A wejdą mistrzowie i wicemistrzowie poszczególnych grup w eliminacjach. (ref)

Wiadomości różne

W Warszawie zawiązał się Polski Związek Piłki Ręcznej. Rozgrywki o mistrzostwo

Polscy w siatkówce i koszykówce przewidziane są na drugą połowę stycznia i początek lutego 1946 r.

Sport sowiecki zamierza zgłosić swój akces do Międzynarodowych Organizacji Sportowych.

W stolicy wznowił działalność Polski Związek Kolarski.

Powołania do życia Ministerstwa Sportu domagają się sportowcy francuscy.

„Przegląd Sportowy” wystąpił z projektem budowy pomnika niezłomnego sportowca-patrioty ś. p. Janusza Kusocińskiego. Zbiórka na ten cel została już przez „Przegląd Sportowy” zainicjowana.

W Krakowie odbyło się nadzwyczajne

Amatorskie „zawodostwo”

Ostatnio staje się modną dyskusja na temat zawodostwa w polskim piłkarstwie. Zawodostwo czy amatorstwo, to temat, jaki absorbuje czytelników prasy sportowej u schyłku obecnego sezonu piłkarskiego. Pisma poruszające ten temat stały się twardo na stanowisku utrzymania amatorstwa w piłkarstwie, motywując to względami natury wychowawczej, etycznej, itd. Oczywiście stanowisko takie byłoby zupełnie słuszne, gdyby nie to, że faktycznie stanowi przedłużanie niezdrowych stosunków w polskim piłkarstwie, zwłaszcza w miastach będących skupiskiem dużej ilości klubów, rywalizujących ze sobą, nieraz środkami, nie mającymi ze sportem nic wspólnego. Oczywiście, że ze stanowiska ogólnospportowego, w rozumieniu samej istoty sportu, sport winien być amatorski, ale nie chowajmy głowy w piasek przed faktami, które zna prawie każde dziecko w miastach będących ośrodkami piłkarstwa. Czy to jest amator-piłkarz, który przebywa nieraz całymi tygodniami poza domem, poza miejscem stałej pracy, fabryką czy biurom. Gracz taki jest przecież na wyłącznym utrzymaniu klubu, pobiera codzienne diety, Wiemy doskonale, że bardzo często wysokość diet przekracza wielokrotnie nawet najwyższe możliwe do osiągnięcia zarobki biurowe, czy fabryczne. Wiedzą również kierownicy drużyn, jak często wysokość diet jest przedmiotem sporu tuż przed meczem, a nawet w czasie przerwy, kiedy to „gwiazda” grozi niewyjęciem na bo-

walne zebranie delegatów związków sportowych w sprawie reaktywowania federacji ogólnozwiązkowej. Wynikiem obrad było powołanie międzyzwiązkowej Komisji Porozumiewawczej dla ustalenia praw i reprezentacji sportu polskiego. Jednym z ważniejszych zadań Komisji będzie sprawa weryfikacji narodowościowej zawodników. Dzięki powołaniu tej Komisji sport polski wszedł na drogę porządku i koordynacji władzy organizacyjnej oraz wykonawczej.

Występ Wisły w Częstochowie przeciwko Skrze i PKS-owi nie dojdzie do skutku wobec wygórowanych żądań klubu krakowskiego. Wobec tego Skra i PKS prowadzą pertraktacje z klubem Groble, którego drużyna, dzięki znakomitemu wynikowi i poziomowi gry stała się rewelacją sezonu krakowskiego.

W wypadku nie zaspokojenia jej pretensyj, Kierownictwo normalnie ustępuje, bo przecież gracz jest oficjalnie „amatorem” i opinia nie może dowiedzieć się co było przedmiotem sporu.

Wędrówki gracza z klubu do klubu czyż są na ogół czym innym, jak szukaniem lepszych zarobków w klubie? Kaperowanie graczy, jeden z najbardziej szkodliwych momentów w sporcie piłkarskim, też chyba nie jest wynikiem amatorstwa w sporcie.

Takie stosunki nie są podkładem do rozbudowy sportu piłkarskiego w szer. Przez tolerowanie takiego stanu rzeczy, wyświadczymy niedźwiedzią przysługę sportowi amatorskiemu, gdyż krzywdzimy tym prawdziwych amatorów, którzy uprawiają sport dla samej jego istoty, a nie dla zarobków.

Miejmy odwagę nazwać rzecz po imieniu. Pozwólmy graczom, którzy chcą żyć z umiejętności piłkarskich, by z niej żyli, bo i tak na nic innego nie mają czasu albo zdecydowali się wychodzić nowe pokolenie działaczy klubowych, którzy w myśl zasad „sport dla sportu”, zreorganizują i uduchowieją w sposób radykalny sport piłkarski.

Z drugiej strony przyjrzyjmy się krajom Europy środkowej i zachodniej, krajom tzw. wysokiej klasy piłkarskiej. Czy wspaniali poziom piłkarstwa w tych krajach jest wynikiem wprowadzonego zawodostwa, czy też zawodostwo uznane oficjalnie jest wynikiem tej wysokiej klasy? Śmiały twierdzić, że dzięki wprowadzonemu zawodostwu, które by-

Program rozgłośni polskich

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI PIĄTEK, 9 listopada.

6.55 - Hymn; 7.00 - Dziennik poranny; 7.15 - Muzyka z płyt; 7.50 - „O czym pisze prasa stoletnia”; 7.55 - Program na dzień bieżący; 8.00 - Dziennik poranny; 8.15 - Skrzynki Ministerstwa; 12.00 - Artykuł aktualny; 12.10 - Dziennik południowy; 12.25 - Koncert; 12.40 - Informacje; 12.50 - Skrzynka poszukiwania rodzin; 13.05 - Audycja dla wsi; 13.30 - Audycja dla Polskich Sił Zbrojnych zagranicą; 13.45 - Wiadomości gospodarcze; 14.00 - Skrzynka P. C. K.; 16.00 - Reportaż dźwiękowy; 16.20 - Koncert; 16.40 - Przegląd codzienny; 16.45 - Audycja dla młodzieży; 17.00 - Audycja wojskowa; 17.15 - Pogadanka sportowa; 17.30 - Koncert; 18.00 - Od czytelników - „Noency lot”; 18.10 - Reportaż; 18.15 - Przegląd prasy krajowej; 18.20 - Koncert; 18.50 - Skrzynka poszukiwania rodzin zagranicą; 19.00 - Z życia Polonii Zagranicznej; 19.05 - Koncert; 19.30 - Artykuł polityczny; 19.40 - Dziennik wieczorny; 20.00 - Koncert; 20.45 - Słuchowisko: Romans eskimoski według Marka Twaina w opr. Wandy Bose-Odoleskiej; 21.00 - Audycja dla Polaków zagranicą; 21.30 - Skrzynka poszukiwania rodzin zagranicą; 22.00 - Koncert; 22.30 - „10 minut prozy” Fragment noweli Marii Konopnickiej p. t. „Głupi Franek”; 22.40 - Program na dzień jutrzejszy; 22.45 - Ostatnie wiadomości (dziennik radiowy); 22.55 - Przegląd prasy zagranicznej; 23.00 - Koncert z płyt; 23.25 - 24.00 - Skrzynka poszukiwania rodzin zagranicą; 24.00 - Hymn.

lo naturalnym wynikiem potrzeby wyodrębnienia elity i skupienia tej elity w klubach, dających najlepsze możliwości utrzymania się w formie, bez „roski” o byt codzienny, spowodowano taką różnicę w poziomie piłki amatorskiej i zawodowej.

U nas obowiązuje „srogi” zakaz zawodostwa. Z drugiej strony czynimy wszystko, narażamy się na obrzymie koszty i sprzedajemy na spotkania - właśnie drużyny zawodowe. „Od drużyn zawodowych uczymy się ciągle grać. I nie widzimy nic w tym złego. Drużyny zawodowe, czeskie, węgierskie, austriackie, hiszpańskie i angielskie są nauczycielami i wzorami dla piłki amatorskiej.

P. Z. P. N. stoi przed Wałnym Zebraniem, na którym z całą pewnością poruszane będą sprawy ukrytego zawodostwa w Polsce. Jak zresztą co roku, tak i teraz będą głosy za i przeciw. Stanowisko PZPN-u będzie bardzo trudne, będzie on musiał zdecydować, czy elita piłkarska, która bierze pieniądze, ma brać je oficjalnie, a wtedy będziemy wiedzieli, czego od tych graczy wymagać, czy też zdecyduje się utrzymać w dalszym ciągu „amatorskie” zawodostwo.

Kaczmarek Czesław.

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

Nr. O. 6930/I/45.

Zarządzenie

Prezydenta Miasta z dnia 6 listopada 1945 r.

w sprawie gospodarki publicznej pomieszczeniami mieszkalnymi.

Miejska Rada Narodowa, działając na podstawie przepisów dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 7. września 1944 roku o Komisjach Mieszkaniowych (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 18) i rozporządzenia Kierowników Resortów Administracji Publicznej i Sprawiedliwości z dnia 3. października 1944 r. w sprawie wykonania dekretu P. K. W. N. z dnia 7. września 1944 r. o komisjach mieszkaniowych (Dz. Ust. B. P. Nr. 7, poz. 36), postanowił w tym celu z dnia 2. listopada 1945 r. ustalić odmienny niż dotychczas tryb urzędowania Komisji Mieszkaniowej.

W wykonaniu tego postanowienia Miejskiej Rady Narodowej obwieszczam i zarządzam co następuje:

§ 1. Urząd Mieszkaniowy (Oddział Mieszkaniowy) rozpoczyna normalne czynności związane z obsługą stron od dnia 7. listopada 1945 r.

§ 2. Wszyscy obywatele ubiegający się o przydział pomieszczeń mieszkalnych, winni osobiście składać w Urzędzie Mieszkaniowym podania na przepisanych drukach szczegółowo i dokładnie wypełnionych. Do podań należy dołączyć wyciąg z książki meldunkowej, względnie okazać książkę meldunkową przy składaniu podania.

Podania nie wypełnione należyście, napisane niezrozumiale i nie odpowiadające przepisaniemu wymaganiom, nie będą przyjmowane. Przyjmowanie podań odbywać się będzie codziennie w godzinach wyliczone od 10 do 18 z wyjątkiem sobót.

§ 3. Z uwagi na przepis art. 11 dekretu o komisjach mieszkaniowych nie będą uwzględniane podania o przydział pomieszczeń mieszkalnych, co do których składający podanie zawarł już jakikolwiek umowę z administracją domu względnie głównym lokatorem, który po mieszczeniu to zwolnił lub zwałnia.

§ 4. Zabronione i nieważne są wszelkie umowy w przedmiocie najmu i odstępowania pomieszczeń mieszkalnych bez wiedzy i zgody Urzędu Mieszkaniowego.

Winni zawarcia takich umów i ich współuczestnicy podlegają karze więzienia od 2-eh i grzywny do 20.000 złotych.

§ 5. Administratorzy i właściciele domów winni bezwzględnie zniżać Urzędowi Mieszkaniowemu o:

- a) każdym wypadku zwolnienia pomieszczenia mieszkalnego; b) każdym wypadku wyjazdu lokatora głównego na stałe z Częstochowy; c) o każdym wypadku wyjazdu na stałe z Częstochowy lub wyprawa dnia się sublokatora. Zgłoszenie winno być dokonane na piśmie i w terminach określonych obowiązującymi przepisami o meldunkach.

§ 6. Zabronione jest zajmowanie pomieszczeń mieszkalnych bez zezwolenia Urzędu Mieszkaniowego.

Ostrzegam, że wszystkie osoby zajmujące dotąd pomieszczenia mieszkalne bez pisemnego zezwolenia Urzędu Mieszkaniowego, zostały na tych pomieszczeniach usunięte w sposób przepisami prawa przewidziany, jeżeli nie uzyskają zezwolenia Urzędu Mieszkaniowego na dalsze ich zajmowanie.

§ 7. Wszelkie podnajmowanie pomieszczeń mieszkalnych i wprowadzanie do nich sublokatorów, wymaga zezwolenia Urzędu Mieszkaniowego.

Nie dotyczy to uczacej się młodzieży. Częstochowa, dnia 6. listopada 1945 r.

Prezydent Miasta (-) Dr T. J. WOLANSKI

№ 8021. Ogłoszenie

Rejonowy Komendant Uzupełnień Częstochowa, podaje do wiadomości, iż Komisja Rejestracyjna Lekarska urzędować będzie w lokalu E. K. U. przy ulicy Najświętszej Marii Panny Nr. 49 przez 3 dni w miesiącu w wtorek, środę, czwartek po 10-tym każdego miesiąca tj. dnia 13, 14, 15 listopada 1945 r. w godz. od 8 do 16-iej

W inne dni miesiąca Komisja nie urzęduje. Wzywa się wszystkich, którzy z jakiegokolwiek powodów nie zarejestrowali się, aby w dniach wyznaczonych obowiązku tego dopełnili. (Podstawa: Dekret P. K. W. N. z dnia 13 sierpnia i 30 października 1944 r. i Dekret Rządu Tymczasowego R. P. z dnia 22 marca 1945 r.).

Częstochowa, dnia 3 listopada 1945 r.

Rejonowy Komendant Uzupełnień (-) w z. CIOŁEK kpt.

Zapowiedź

Podaje się do ogólnej wiadomości, że: 1) niezłatny fryzjer Edmund Mielkiewicz, zamieszkały w Bydgoszczy, Raclawicka 16 m. 2; 2) niezłatna Adela Uram, bez zawodu, zamieszkała w Bydgoszczy, Raclawicka 16 m. 4, obca, zawarła związek małżeński.

Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w gazecie „Głos Narodu” Bydgoszcz, dnia 5. listopada 1945 r.

Urząd Stanu Cywilnego (-) KRENC

Henryka Nagłowskiego nabożeństwo żałobne w kościele Pana Jezusa Konającego na Rynku Wieluńskim, na które zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. Zona.

Moniek Turner zginął śmiercią tragiczną za Kępnem dnia 2.9.1945 roku, przeywszy lat 23. Przewiezienie drogiem nam zwlok nastąpi dnia 8.11.1945 r. Pogrzeb odbędzie się w tymże dniu z domu przedportrzebowego przy ulicy Garibaldiiego 18 o godz. 4 p. p.

ZGUBY Zgubiono kartę rejestracyjną wojskową i dowód osobisty na nazwisko Siejka Aleksander z Miedzna. 9474 Zgubiona książka Ubezpiec. Społ. na nazwisko Wawrzyniak Marian. 9492

KUPNO Kupimy natychmiast przycepekki na chodzie i wozy ciężkie ozumowane. Wiadomość: Aleja Wolności 81 m. 5. w godz. od 13 - 14. 9440

Hurtownia Tapet i Papieru Wyrobów Papierowych i Galanterii Fr. Francuza Częstochowa, ul. N. Maryi Panny Nr. 20, tel. 17-90, przyw. 17-01.

FILATELIŚCI! Podajcie swe adresy, a otrzymacie ciekawą literaturę filatelistyczną oraz najnowsze cenniki na znaczki europejskie.

Wózki dziecięce, autka dla lalek, rowerki, duży wybór, ceny konkurencyjne, poleca firma M. Nirowa Aleja 20, sklep w podwórzu 390

Przedam ryksze Warszawska 21. Zakład ślusarski. 9410

Przedam warsztat kłodziejski wraz z narzędziami i materiałem, cena bardzo przystępna. Częstochowa, Narutowicza 87, St. Bombol. 9448

Przedam maszynkę pończosniczą Rekord, wiadomość w sklepie Starzy Rynek 19. 9453

Wytwórnia skrzyń. Aleja N. M. Panny 3, drugie podwórze. 9403